

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
Poświęcony sprawom Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY: za miejscowych i samojesowych Rzecznic Bb. 8.— Kwartalnie " 3.— Miesięcznie " 1.50 Miesięcznie " 50	Adres Redakcji i Administracji Czestochowa Aleja II Nr. 38, telefon Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21. Redaktor przyjmuje od godz. 5-7 do 7-9 wieczorem. Rękopisy redakcja nie zwraca; za artykuły, nie oznaczone z góry czas, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie. Prenumeratę i ogłoszenia w Czestochowie przyjmują wszystkie księgarnie w Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierszowa 4, Dom Handlowy L. i B. Metal i S-ka Krad. Przed. 43. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marzalewska 116, w Krakowie L. i B. Metal i S-ka, Alura ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marzalewska 129, w Katowicach W. Radzicki, hotel warszawski.	CENA OGŁOSZEŃ: Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 80 k., na IV-iej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 2 kop. za wyraz.
Reprezentantem „Gonia Czestochowskiego” w Warszawie i Zagłębiu Dąbrowskim jest p. Wacław Radzicki (Socnowiec, hotel „Warszawski”).	Reprezentantem „Gonia Czestochowskiego” w Zakopanem i w innych miejscach jest p. Wacław Radzicki (Socnowiec, hotel „Warszawski”).	Prenumeratę za „Gonia Czestochowskiego” i ogłoszenia w Krakowie przyjmuje pan J. Kolański.

Dziś: Teatr Nowości (Kinematograf) nadzwyczaj interesujący program.

ZMIANA PROGRAMU Lokal ogrzany. (Patrz ogłoszenie.)

D-ta Adolf Gelbard powrócił

Aleja II № 18 dom Picensa w Czestochowie. 1484 5-1

KALENDARZYK.

D. 8 Stycznia.

Imiona chrześcijańskie: dziś Seweryna Op. jutro Maryczanny.

Przybyło dnia: 0 godzin 11 minut.

Wiadomości historyczne: 1222. Założenie szpitala św. Ducha w Sandomierzu. — 1642. Zgon Galileusza. — 1783. Utworzenie ministerjum dóbr państwa.

Rosja się pali!

Pan Mienżyk w ostatnim swym felietonie niedzielnym w niezmiernie czarnych (a raczej „czerwonych”, bo „Rosję pali!”—wola barwach maluje obecny stan Rosji. Oto: co mniej więcej pisze felietonista „Nowego Wremia:”

„Antorytet rządu nigdzie w Europie nie stoi tak nisko, jak w Rosji”—oświadczył wódz Koła polskiego w Damie państwowej, p. Dmowski. Oświadczył on to z zadowoleniem patryoty polskiego, nawołując polaków (do korzystania z okoliczności i zerwać z polityką zdobywania różnych drobnych ustępstw. „Decyduje się kwestja o samym istnieniu państwa rosyjskiego”, a więc inorodcy—w tej liczbie polacy—mogą znakomicie pożywić się. „Rewolucja w Rosji jest jeszcze daleką od końca”—oświadczył p. Dmowski. Mądry polak—widocznie (bacznie obserwuje Rosję—daleko lepiej rozumie chwilę, aniżeli nasza władza, która głowę straciła, a która wciąż myśli, że sprawy idą niezle. Ba, w Petersburgu, na skraju świata rosyjskiego, przepyszne słońcy, teatry, koncerty, restauracje, sklepy wciąż zalane są światłem. Ludzie jeżdżą jeszcze w karetach i stroją się w swoje wstęgi i gwiazdy. Lecz tam? Co dzieje się tam?

„Rosja się pali!”
Biorę gazetę moskiewską—wielki artykuł: „Rosja się pali!”
Pożary, wszędzie pożary po wsiach niszczą chaty, stodoły, chlewy, sterty—i to nie tylko szlachty, lecz i włościan zamponych. „Czasami jednego dnia gubernator otrzymuje trzydzieści i więcej wiadomości o pożarach”—prócz tych, o których policja nie wie. A więc w przeciągu miesiąca tysiące pożarów—na gubernie!

„W zarządzie gubernialnym otrzymuje się czasami do 50 aktów o pożarach w gubernaji”, i we wszystkich wypadkach podejrzewa się podpalenie, dokonane przez „nieznanych przestępców”.

Właściciel ziemski z gub. tulskiej, któremu spalono wszystko zboże i siano, woła do autora artykułu, wymachując rękami:
— Pan, siedząc w Moskwie, nie wiesz i dziesiątej części tego, co się dzieje w Rosji.

My tam co minuta drzymy o życie swoje, o miejsce swoje! Nas ograbiają i mordują, a co najważniejsza—pali! pali! Wszystkie towarzystwa ubezpieczeniowe odmówiły ubezpieczenia mienia naszego. Niech pan spróbuje i ubezpieczyć teraz zboże lub zabudowania! Niech pan spróbuje płacić podwójnie, potrójnie nawet premie—nie przyjmą...

Autor artykułu „Rosja się pali!” rozmawiał z właścicielami ziemskimi z różnych gubernji—riazańskiej, wroneskiej, orłowskiej, kurskiej, smoleńskiej. Wszyscy uciekają do centrów, by znaleźć (tam obronę i zbawienie od podpalenia i grabieży i wszyscy jednogłośnie twierdzą:—„Rosja się pali!”

By sprawdzić pogłoski, autor artykułu udał się do towarzystw ubezpieczeniowych. Okazało się, iż żadne z towarzystw ubezpieczeniowych nie ubezpiecza budynków wiejskich. Wychodzi na jaw kolosalne oszustwo, które wprowadziło zapewne i rząd nasz w błąd fatalny. Jak wiadomo, istnieje artykuł, na mocy którego towarzystwa ubezpieczeniowe nie płacą, jeżeli podpalenie zaszło na tle buntów...

Właściciele ziemscy, nauczeni gorzkim doświadczeniem, starannie ukrywają, że przyczyną pożaru jest podpalenie. By otrzymać należność asekuracyjną, starają się udowodnić, że pożar wynikił skutkiem zwykłej nieostrożności...

Oto dlaczego wydawało się, że zaburzenia agrarne ucichły. Bezwarunkowo właściciele

41. A. K. Greene.

Zbrodnia w Grammercy Park.

CZEŚĆ PIERWSZA.

(Dalszy ciąg).

— Nie zwracam nigdy uwagi na moich pasażerów. Zresztą było ciemno. On wyglądał dostatnie, ona była żywa, wesoła, śmiała się zamykając drzwi.

— Pamiętasz jak byli ubrani?

— Nie panie. Kobieta miała na plecach coś lekkiego, mężczyzna ciemny kapelus na głowie. Oto wszystko co zauważyłem.

— Nie widziałeś twarzy mężczyzny?

— Nie. Odwracał głowę. Nie chciał, aby go widziano. Ona wszystkim się zajmowała.

— Więc jej twarz musiałeś widzieć?

— Tak, przez chwilę, alebym jej nie poznał. Była młoda i ładna, a gdy mi płaciła, widziałem, że miała małą rączkę. Więcej nie mógłbym powiedzieć, za wszystko złoto całego świata.

— Czy wiedziałeś, że dom do którego ich zawiozłeś, był własnością p. Van Burnuma i że był w tym czasie niezamieszkały?

— Nie, panie. Nie wiem co się dzieje w wielkim świecie. Moi znajomi i przyjaciele przebywają w innej części miasta.

— Ale musiałeś zauważyć, że okna nie były oświetlone?

— Bardzo być może, ale nie uważałem.
— Więc to jest wszystko, co możesz nam powiedzieć?

— Należałoby rano, to nie wczoraj, czyszcząc poduszki powoju znalazłem pod jedną z nich dużą niebieską walokę, starannie złożoną, przeciętą jakby nożem na połowę i niezdatną do użycia.

Ten szczegół był dość ciekawy i podczas gdy moi sąsiedzi wyciągali różne wnioski pomyślałem: „Nowa wskazówka, że mamy ciałko do czynienia z państwem Pope.” Bardzo mnie dziwiła ta łączność tak wyraźnie wykazująca tożsamość osób najmożniejszych oba fiakry.

Sędzia wezwał następnego świadka. Zeznania jego sprawę znowu o krok naprzód posunęły.

Świadkiem tym był policjant w mundurze. Oświadczył on, że pełniąc służbę między Madison-Avenue, a Twenty-Sewenth street, wychodząc z tej ulicy we wtorek wieczorem na kilka minut przed północą spotkał na rogu Levington Avenue mężczyznę i kobietę idących szybkim krokiem i niosących paczki sporych rozmiarów. Zauważył ich, ponieważ byli bardzo wesełi, ale nie byłoby o nich myślał, gdyby ich wkrótce nie spotkał wracających bez paczek. Rozmawiali teraz jeszcze weselej. Kobieta miała krótką pelerynkę, mężczyzna czarny żakiet, ale więcej szczegółowo opisać ich nie może, bo minęli go bardzo szybko; zadał sobie tylko pytanie, co o tak późnej godzinie mogli zrobić z tak dużymi paczkami. Zauważył

jednak, że udali się w stronę Madison-Square. Gdy się uspokoiło, przedstawiłem im mój plan. Z początku zdawali się niezmiernie zdziwione, ale wkrótce widząc, jak niewruszone są moje postanowienia, zaczęły mnie przpraszać i zapewniać, że mają zupełne do mnie zaufanie i wiarę w powodzenie wszystkiego, co przedsięwzięme.

To mnie zachęciło, przemówiłem więc w te słowa:

— Żeby mieć jakokolwiek pewność powodzenia, potrzeba, aby nikt nie podejrzewał mnie o zajęcie się tą sprawą. Trzeba więc, abyście przystali mnie odwiedzać, nie robili mi żadnych zwierzeń, nie wymawiali mego nazwiska, nawet wobec waszego ojca i brata. To jest ostrożność, którą musicie zachować. Teraz przejdźmy do roli czynnej, którą możecie przyjąć w moich pracach. Nie mam prócz niej ciekawości, jak to zapewne zauważyliście ale jak już wspominałem, będę zmuszona zadać wam kilka pytań, które w innych okolicznościach mogłyby wydać się wam niewłaściwymi. Czy wasza bratowa nie miała jakiego wielbiela?

— Oh!—zaprzeczyła Karolina, cofając się, podczas gdy oczy Izabelli, szeroko otwarte, wyrażały zdumienie. — Nigdy nie słyszeliśmy o czemś podobnem. To nie była kobieta w tym rodzaju, nieprawdaż Izabello? A jeżeli ojciec jej nie lubił, to przecież o niczem podobnem nie było mowy.

(d. c. n.)

F. BŁACHOWICZ w CZĘSTOCHOWIE Zakład i Elektro-Mechaniczny
Aleja III № 58. ślusarski

Wykonuje wszelkie roboty żelazne i mosiężne. Specjalnością budowa wag dziesiętnych, stołowych i aptekarskich, jakoteż regulowanie takowych, roboty tokarsko-mechaniczne, zakładanie pirunochronów, telefonów dzwonek elektrycznych, reperacja dynamo-maszyn, lamp łukowych, maszyn do pisania, fonografów, gramofonów, wycimarek, aparatów projekcyjnych, kinematografów itp. Za dokładne i staranne wykonanie roboty zakład gwarantuje.

Wykonuje: pomniki, figury, portrety, otarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wcho-
dzące, od najwzrostniejszych do najwysokich, w tymże zakresie, z wyjątkiem artystycznego wykończenia, ze wszystkich krajowych i zagranic-
nych prima materjałów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty statkarskie. Zakład podejmuje
się wykonywać roboty w miejscowościach najodleglejszych, informację, rysunki i kosztorysy na każde żądanie. Ceny przystępne.

Fabryka wyrobów **kościelnych** egzystująca od 1871 roku.

Edward Romanowicz w Częstochowie ul. św. Barbary № 4.

Ma zawsze na składzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lokalu: obrazy, chorągwie, sztandary, ornaty, kapy, baldachy, krzyże, lampy, żyrandole, lichtarze, materje, galony, frendle, medaliki, obrazki i t. p. Buduje **ofiarze** nowe i stare **pozłaca**. Biblioteka po zmarłym ks. ś. p. Romanowiczu do sprzedania w całości lub częściowo.

St. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
od 1878 r.

TELEFON № 9.

POLECA:

Znane z dobroci francuskie
WINO SZAMPAŃSKIE
Louis de Bary
w Reims.

BACZNOŚCI

Szanowną publiczność Zagłębia Dąbrowskiego mam zaszczyt za-
wiadomić, iż otrzymałmszy **reprezentację** fabryki

WYROBÓW ALPAGOWYCH

czyli z białego, srebrzystego metalu, nigdy nie tracącego koloru, je-
stem w stanie **konkurować z cenami zagranicznymi**

Tuzin tyżeczek do herbaty od 1 rb. 40 kop. począwszy
tyżek i widelców 3 — — — — —
noży z ostrzami gerlachowskiemi od 4 r. 75 k. pocz.
Zaopatrzyłem sklep w obfity zapas

WYROBÓW ZŁOTYCH I SREBRNYCH

po cenach najprzystępniejszych.

Pierścionki złota masywne z próbą 56 od 2 rb. 50 kop. począwszy
Pierścionki złote z brylantami 12 — — — — —
Zegarki złote damskie 18 — — — — —
Zegarki złote męskie 35 — — — — —
Zegarki srebrne 4 — — — — —
Zegarki czarne męskie i damskie 2 25 — — — — —
Zegary śoienne w różnym stylu, **Zegary stołowe**, **Budziki**
i t. d. **Pucharki srebrne** z próbą 84 od 90 kop. **Złote łańcu-**
szki damskie z próbą 56 od 16 rb. począwszy, **Medaliony** w
różnych metalach. **Koralowe garnitury**, **Broszki**, **Kolczy-**
ki, **Lornetki**, **Lorgnon**, **Binokle**, **Laski hebanowe** z sre-
brnymi rączkami i t. d. i t. d.

Prócz tego. mam na składzie ogromny wybór

Wyrobów platerowanych.

Kandelabry bronzowe. 1354—80—8

J. Fürstenberg Sosnowiec ul. Modrzejowska.

„Arystokratyna“

Odnaczona na zeszłorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we
Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węgla anty-
septycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się płec
Isniąco biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Piegi, zmarszczki, wagner, żółte plamy usuwa „Arystokratyna“ po
kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach **aptecznych i aptekach.**
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie
APTECZNYM

Wacława ORZEŁ

1485 w Częstochowie, III Aleja № 48.

Zakład ginekologiczno-akuszerski

D-ra J. KOLIŃSKIEGO

b. ordynatora kliniki ginekologicznej

w Warszawie przy ul. Nowo-Jasnej № 6 telef. 198.15.

Dla kobiet z chorobami chirurgicznymi i ginekologicznymi i dla mających
odbyć poród. Zakład urządzony według wszelkich zasad higieny i chirur-
gji. Ogrzewanie centralne, elektryczność, winda, sala porodowa, operacyjna
opatunkowa. Pracownia dla celów diagnostycznych chemiczna i antomo-
patologiczna.

1478 **Cena od 3—8 rb. dziennie.** 10—2

Medal Złoty - Hors Concours
ASTHMA i KATARY
Leczą się przez użycie **CYGARETEK i PROSZKU ESPIC**
DUSZNOŚĆ, KASZEL, ZAKAZARZENIE, NEURALGIE
Fungator do nakładania plasterków jest najskuteczniejszym środkiem do pokonania chorób organów
oddechowych. — Przyjety w aptekach francuskich i zagranicznych. — We wszystkich znaczących aptekach
Francji i zagranicą. — Sprowadź hurtowa w Paryżu: 32 O. ulica Sainte-Lazare, 30.
Trzeba wymagać wiążącego podpisu na każdej sztuce jak obok.

Dla kaszlących i osłabionych
EKSTRAKT i KARMELKI
LELIWA
w Warszawie, ul. Zielna № 2, Tel. 59—54.
1084 Sprzedaż w Składach Aptecznych i Aptekach. 10—6

Wydawca F. D. Wilkoszewski

Drukiem F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.

Licytacja.

Dnia 10 Stycznia (now. stylu) o go-
dzinie 10 ej rano odbędzie się w
Piotrkowskim sądzie (Okręgowym li-
cytacja nieruchomości małż. Prochar-
skich, przy ulicy Nowej w Często-
chowie.

Licytacja druga.—rozpocznie się
od ceny niższej, niż szacunek.

Wiadomość: adw. przys. Pi. tradie-
wicz, Warszawa Marszałkowska 11.
1463 1—1

Zaraz potrzeba

3-ch pokoi z kuchnią w okolicy Re-
dakeji „Gońca Częstochowskiego.“
Wiadomość w Redakcji.

MAM DO SPRZEDANIA

Pomidory

marynowane

na pudy po 5 rb. i na funty po 15
kop., zdadne na salata i zupę, oraz
inne świeże warzywa. — Wiadomość u
ogrodnika przy kościele św. Barbary.
1464 7—6

Zgnął bilet Kolejowy roczny Marii i
szkolni szkoły techn. w Warszawie, Zy-
gmunta Dąbrowskich. Znalazła raczy od-
dać do cukierki Michotka w Częstochowie.
1487 1—1

Potrzebna kobieta do posług domowych,
w godzinach rannych, za dobrem wy-
nagrodzeniem. Wiadomość ul. Szkołna № 9,
Kolasinski. 1489—1—1

Pokój duży jasny do wynajęcia zaraz.
Wiadomość Cerkiewna № 11 u gospo-
dza. 1489—1—1

Kupię kóźeczko dzieciinne. Wiadomość w
Redakcji 1488—1—1

Sprzedają ogiera i klacz ardeny, pięciolate-
tnia, guinda—w Zaciszu, Częstochowa. 1—1

Czytelnicy

„Gońca Częstochowskiego“
za okazaniem niniejszych kuponów
z dwóch kolejnych numerów

w Teatrze Nowości
(Kinematograf)

otrzymają od zwykłych cen miejszo

40% ustępstwa

w Ponedziałki, Wtorki, Środy, Czwar-
ki i Piątki.

Program na bieżący tydzień:

CZĘŚĆ I.

1) Piekarz czyli dramt sądowy w
Weneji; a) Aresztowanie niewinnego;
b) Ratuj mojego syna czyli ja ciebie
wydam; c) Wzięcie; d) Powtórne are-
sztowanie; e) Uniewinnienie przed Do-
żą; f) Zapóźno; 2) Pohła na weselu.

CZĘŚĆ II.

3) Wodospady Victori a Sambesi Ri-
ver Afryka; 4) Chłopak z 6 zmysłem.
Ceny miejsc: Krzesła i rząd 30 kop.
2-gi 18 k. Galeria 12 kop.

Kupon ten należy wyciąć z numeru,
celem okazania go w Teatrze Nowości.

Posiadam wykształcenie średnie i
praktykę, handlową

poszukuję odpowiedniej posady.
Łaskawe oferty: St. Żebrowski—Her-
by. 1481—1—1

Zgiraj paszport wydany w gminie Wanc-
rzów na imię Jana Kowalczyka. Zna-
ka za chce złożyć w Magistracie. 1480 1—1

Towarzystwo

„Europejska konkurencja“

Sosnowiec, ul. Modrzejowska dom p. Turskiego.

Wszystkie przedmioty po 20 kop.

Między innymi towarami wyroby galanteryjne, terrakotowe,
majolikowe i toaletowe.

Oddziały nasze we wszystkich większych miastach Królestwa Pol-
skiego i Rosji. 1475—1—1

Zupełnie bezpłatnie!

Daje 15 wielkich płyt nie papierowych „Gigant“ i 1000 koncertowych igiel. Kto
zamówi z mojego składu gramofon prawdziwy **Tenorm** znanej marki „Lotos“ w praw-
dziwej dębowej poler. kopercie, z koncert membran, która wydadz nadzwyczaj głośno i
jasno różne śpiewy znakomych artystów, jak również orkiestrowe marsze, walece, polki,
oper, mazurki, romansy, maloros. pieśni, koncerty lepszych kompozytorów. Mam na skła-
dzie wielki wybór gramofonów i wskutek zastoju w handlu, naczyniam nadzwyczaj tanie
cenie, aby dać możność każdemu zjedzą dobry i tani gramofon, dla dostarczenia sobie, ro-
dzin i gościom przyjemności. **Cena** na czas krótki zamiesz 70 rb. tylko 25 rub. 75 kop.
Darmo dołączę się 15 wielkich płyt nie papierowych i 1000 koncertowych igiel. Zamó-
wienie wypełnić się natychmiast po otrzymaniu 5 rub. zadatku (można markami) pozost.
za zaliczeniem pocztowym. Adres: Centralny zakład zagranicznych gramofonów Handlowy
Dom T-wo „Czytanie“ Warszawa, Próżna 8—10.
P. S. Wielki wybór płyt galich od 50 do 75 k., wielkich „Gigant“ od 90 do 1 rb.
35 kop. 1418—5—5

Naturalna Woda Mineralna **VICHY** Własność Francuzkiogio
Mincealna **VICHY** Rząd
Występują sie zamiary innymi wodami i dokładnie obraćc źródło
VICHY CELESTINS Choroby Nerek Pęcherza
VICHY GRANDE GRILLE i Żołądka.
VICHY HOPITAL Choroby Wątroby i Przy-
rządu Zółciowego.
Choroby Kanałów Trawie-
nia Żołądka, Kiszek.

Redaktor Mieczysław Gurusowski.